

40-036 Katowice
ul. Wita Stwosza 2
tel: 32 251 80 40

fax: (032) 25-15-554
e-mail: sekretariat@katowice.pios.gov.pl
www.katowice.pios.gov.pl

PROTOKÓŁ KONTROLI NR WIOS-KATOW 437/2014

Sygnatura protokołu	IN.I.7023.185.2014.KG.DB
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	- art. 9 i 11 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 686 z późn. zm.), w związku z art. 96a pkt. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)
Identyfikacja kontrolowanego zakładu	
Nazwa zakładu, adres	Urząd Miejski w Rybniku, Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik, Gmina M. Rybnik (miejska), Powiat M. Rybnik
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Jednostka administracji samorządowej.
Adres kontrolowanej działalności	Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Piotr Kuczera, Prezydent Miasta
NIP zakładu	6423180461
Regon zakładu lub PESEL podmiotu, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	000649427
PKD/EKD	/
Kod NACE	
Rejestracja	Kod terytorialny: 2473011
Telefon/ fax	32 43 92 000 32 42 24 124
Adres strony internetowej: email	http://www.rybnik.pl/ rybnik@um.rybnik.pl
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	ISO 9001:2008
Przedstawiciel zakładu . wg KRS dla spółek prawa handlowego (lub wpisu do ewidencji działalności gospodarczej - w pozostałych przypadkach)	1. Piotr Kuczera; 2. Janusz Koper; 3. Piotr Masłowski; (1.) Prezydent Rybnika; (2.) Zastępca Prezydenta; (3.) Zastępca Prezydenta
Udzielający informacji: (imię i nazwisko, stanowisko)	Osoba Jarosław Kuźnik Stanowisko Naczelnik Wydziału Ekologii

Informacja o kontroli	
Data rozpoczęcia kontroli	09-12-2014
Data zakończenia kontroli	21-01-2015

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Charakter kontroli	Problemowa
Rodzaj kontroli	Wynikająca z planu
Typ kontroli	Planowa
Okres objęty kontrolą	2010 r. - 2014 r.
Cel kontroli	9. Sprawdzenie wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, starostę oraz inne podmioty.

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli	
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli (imię i nazwisko, stanowisko służbowe, nr upoważnienia)	Kamil Grzelka, Inspektor, Upoważnienie Nr 2/2013, legitymacja nr 3/2013 Dariusz Boroń, Starszy Inspektor, Upoważnienie Nr 5/2012, legitymacja nr 4/96
Inspektor/inspektorzy wykonujący pomiary i badania (imię i nazwisko, stanowisko służbowe, nr upoważnienia)	
Osoby uczestniczące w kontroli (imię i nazwisko, stanowisko służbowe, instytucja)	

1. Ustalenia kontroli

Strefa Rybnik obejmuje miasto Rybnik (miasto na prawach powiatu) położone w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej. Miasto Rybnik zajmuje powierzchnię 148,36 km², a gęstość zaludnienia wynosi 949 os./km². W porównaniu do pozostałych 2 miast Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej, Rybnik jest miastem o najpełniej rozwiniętych funkcjach wielkomiejskich.

Na podstawie art. 87 ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, Aglomerację Rybnicko-Jastrzębską wskazano jako jedną z dziesięciu stref Województwa Śląskiego, w której przeprowadza się coroczną ocenę jakości powietrza.

Oceny jakości powietrza w danej strefie dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 89 ustawy POŚ, w oparciu o prowadzony monitoring stanu powietrza. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, dokonanej dla roku 2007, wszystkich 10 stref zostało sklasyfikowanych jako C, a tym samym zaistniała konieczność opracowania dla nich programów ochrony powietrza.

Agglomeracja Rybnicko-Jastrzębska została zakwalifikowana do wykonania programu ze względu na:

- przekroczenie dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego 24-godz. stężeń pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym,
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym,
- przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w roku kalendarzowym.

Dane przytoczone z POP dla Strefy miasto Rybnik:

Poniżej przedstawiono podsumowanie wyników pomiarów stężeń analizowanych substancji tj.: pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu ze stacji pomiarowej przy ul. Borki 37a w Rybniku (kod

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

stacji: SIRybniRybn_borki), które to wyniki stanowiły podstawę do opracowania Programu ochrony powietrza dla miasta Rybnik.

Tabela D- 3. Podsumowanie wyników pomiarów stężeń pyłu zawieszonego PM10 w 2007 r. ze stacji pomiarowych zlokalizowanych w Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej (źródło: WIOŚ Katowice)

Kod stacji	Stężenie 24-godz. pyłu PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			Częstość przekraczania dopuszczalnego stężenia 24-godz.		Średnioroczne wartości stężeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			
	min	max	Wartość dopuszczalna	Wartość pomiarowa	Wartość dopuszczalna	Rok	Sezon letni	Sezon zimowy	Wartość dopuszczalna
SIRybniRybn_borki	4,0	226,0	50	51	35	41,2	34,3	53,1	40

Tabela D- 4. Podsumowanie wyników pomiarów stężeń benzo(a)pirenu w 2007 r. na stacjach pomiarowych zlokalizowanych w Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej (źródło: na podstawie pomiarów 2-tygodniowych WIOŚ Katowice)

Kod stacji	Średnioroczne wartości stężeń [ng/m^3]	
	rok	poziom docelowy
SIRybniRybn_borki	11,4	1

W POP, w tabeli D-10. Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej - „Wielkość redukcji emisji w reprezentatywnym punkcie pomiarowym” została określona dla miasta Rybnik.

Wielkość redukcji emisji w reprezentatywnym punkcie pomiarowym			
Punkt pomiarowy w Rybniku przy ul. Borki 37a	Percentyl 90,4 za stężenie 24-godz. pyłu zawieszonego PM10	33,92	[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10	15,41	[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
	Stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu	1,45	[ng/m^3]

To wyraźne skumulowanie na terenie województwa istotnych zakładów, instalacji przemysłowych, będących źródłem emisji substancji do powietrza w połączeniu z gęstą zabudową mieszkaniową zaopatrywaną w ciepło w znacznej mierze z indywidualnych systemów grzewczych (opalanych węglem), będących źródłem niskiej emisji, oraz rozbudowaną siecią dróg i dużym natężeniem ruchu, przyczyniającym się do powstawania emisji komunikacyjnej, wpływa na niezadowalającą sytuację w zakresie jakości powietrza na jego obszarze.

I. REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA (POP) PRZEZ URZĄD MIEJSKI W RYBNIKU

„Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu” został zatwierdzony uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r.

Kontrolę przeprowadzono w związku z obowiązkiem kontrolnym nałożonym na WIOŚ od dnia 1 maja 2012r., zgodnie z art. 96a ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1232 z późn. zm.).

Zagadnienia dotyczące realizacji POP objęto ogólnopolskim cyklem kontrolnym „Sprawdzenie uchwalenia programów powietrza i planów działań krótkoterminowych oraz analiza zawartych w w/w dokumentach obowiązków nałożonych na organy i podmioty korzystające ze środowiska”.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Kontrola obejmuje sprawdzenie terminowości złożenia do Marszałka Województwa Śląskiego sprawozdania z realizacji działań naprawczych ustalonych w Programie Ochrony Powietrza oraz realizacji poszczególnych zadań miasta określonych w POP - „Tabela D-10 Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej” dot. działań, za których realizację odpowiedzialny jest Prezydent Miasta Rybnika, w okresie od 2010 do 2013 roku.

1. Analiza realizacji przez Prezydenta Miasta Rybnika obowiązków wynikających z POP, II Część - Ograniczenia i zadania, pkt. 4. i 5 (obowiązki i monitorowanie - dotyczy zadań nie ujętych w „Harmonogramie rzeczowo-finansowym dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej”).

1.1 Przedkładanie do Marszałka Województwa Śląskiego sprawozdań z realizacji działań ujętych w niniejszym Programie według wytycznych ujętych w punkcie 5;

Zgodnie z załącznikiem do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., w części D – „Aglomeracja Rybnicko - Jastrzębska”, część II „Ograniczenia i zadania”, pkt. 4 („Obowiązki Jednostek Zaangażowanych w Realizację Programu”) i pkt. 5 („Monitorowanie Realizacji Programu”) Prezydenci Miast zobowiązani są do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie do dnia 15 marca każdego roku (za rok poprzedni) do Marszałka Województwa Śląskiego.

Kontrolującym przedłożono pisma przewodnie:

- z dnia 28 marca 2011 r. znak: Ek I-7642/00003/11 (data z zwrotnego potwierdzenia odbioru z dnia 29.03.2011 r.),

- z dnia 3 lipca 2012 r. znak: Ek-I.621.3.2012 (brak daty nadania na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, data wpływu do kancelarii Urzędu Miasta Rybnika 03 lipca 2012 r. – adnotacja nadania w następnym dniu roboczym)

- z dnia 24 maja 2013 r. znak Ek-I.621.3.2013 (data z zwrotnego potwierdzenia odbioru z dnia 28.05.2013 r., data wpływu do kancelarii Urzędu Miasta Rybnika 28 maja 2013 r.)

- z dnia 15 kwietnia 2014 r. znak Ek-I.621.2.2014 (brak daty nadania na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, data wpływu do kancelarii Urzędu Miasta Rybnika 18 kwietnia 2014 r.)

Do ww. pism przewodnich załączono sprawozdania z realizacji zadań wynikających z POP oraz:

- kopie decyzji na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, dla których roczna emisja w zakresie PM10 wynosi powyżej 1 Mg,

- wyniki natężenia ruchu na odcinkach dróg zarządzanych przez Prezydenta Miasta (z 2010, 2011, 2012, 2013 roku).

Kontrolującym przedłożono również informację dot. przesłania elektronicznej wersji sprawozdań z realizacji POP za lata 2012 i 2013 w dniu 12 kwietnia 2013 r. i 15 kwietnia 2014 r.

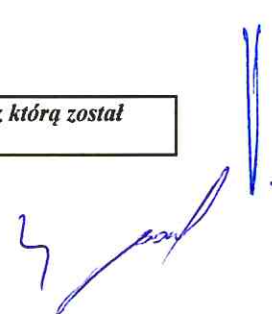
Kopie pism przewodnich (z dnia 28 marca 2011 r. znak: Ek I-7642/00003/11; z dnia 3 lipca 2012 r. znak: Ek-I.621.3.2012; z dnia 24 maja 2013 r. znak Ek-I.621.3.2013; z dnia 15 kwietnia 2014 r. znak Ek-I.621.2.2014) i potwierdzenia odbioru, którymi przesłano sprawozdania z realizacji zadań określonych w POP oraz przedłożone kontrolującym informacje dot. przesłania elektronicznej wersji sprawozdania stanowią **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Sprawozdania z realizacji POP za lata 2010, 2011, 2012 i 2013 r. zostały przesłane po terminie, czyli za dany rok, do dnia 15 marca roku następnego.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 4 z 19

protokół kontroli nr WIOS-KATOW 437/2014

- 1.2. Przedkładanie do Marszałka Województwa Śląskiego wyników przeprowadzanych pomiarów natężenia ruchu (jeśli będą prowadzone) na odcinkach dróg zarządzanych przez Prezydenta raz w roku (wraz z sprawozdaniem z realizacji POP).

Zgodnie z załącznikiem do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., w części 0 – „Zagadnienia ogólne”, część I „Opisowa”, pkt. 5.1 „Monitorowanie realizacji Programu” wyniki przeprowadzanych pomiarów natężenia ruchu (jeśli będą prowadzone) na odcinkach dróg zarządzanych przez Prezydenta należy przedkładać (jako załącznik do sprawozdania z realizacji działań naprawczych) do Marszałka Województwa Śląskiego raz w roku.

Kontrolującym przedłożono pomiary natężenia ruchu z 2012 i 2013 roku.

Wyniki pomiarów natężenia ruchu zostały załączone do przedłożonych Marszałkowi Województwa Śląskiego sprawozdań z realizacji zadań naprawczych określonych w POP.

Wniosek: Obowiązek przedkładania wyników pomiarów natężenia ruchu do Marszałka Województwa Śląskiego został dopełniony.

2. DZIAŁANIA KRÓTKOTERMNOWE

Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/16/7/2011 z dnia 19 grudnia 2011 r. w części „0” wprowadza „Plan Działań Krótkoterminowych”.

Ustalono, że powiadomienia o przekroczeniu wartości progowej informowania społeczeństwa, bądź ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego są zamieszczane na stronie urzędu w dziale „Aktualności”. W treści wiadomości zamieszczane są informacje o :

- najbardziej narażonych grupach ludności,
- środkach ostrożności, które powinny być podjęte przez najbardziej narażone grupy ludności,
- inne zalecenia.

Przykładowe informacje zamieszczane na stronie urzędu (www.rybnik.eu) w dziale „Aktualności” stanowią **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: „Plan Działań Krótkoterminowych” jest realizowany.

3. Analiza realizacji przez Miasto Rybnik zadań określonych w POP, w tabeli D-10 Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej, w okresie od 2010 do 2013 roku.

3.1. DZIAŁANIA SYSTEMOWE

Nr zadania: **RNJ01** - 1 etap (2010 r.)

Działanie naprawcze: **Aktualizacja i kontynuacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji (PONE) i stworzenie systemu organizacyjnego w celu jego realizacji w Rybniku**

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania: **240 000 zł**

Kontrolującym przedłożono Uchwałę NR 714/XXXV/2001 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie zasad dofinansowania modernizacji systemów grzewczych wspierające działania przeciwdziałające zanieczyszczeniom oraz Uchwałę Nr 392/XXXI/2008 Rady Miasta Rybnika z dnia 10 września 2008 r. w sprawie dofinansowania termomodernizacji i modernizacji systemów grzewczych wspierających działania przeciwdziałające zanieczyszczeniom.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- kopię ww. uchwał stanowią **załączniki** do protokołu z kontroli.

W związku z likwidacją w 2010 r. Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Miasto Rybnik w tym okresie nie realizowało zadania RNJ01.

Ustalono, że Szczegółowe zasady udzielania dofinansowań zostały określone w uchwale Rady Miasta Rybnika nr 35/VI/2011 z dnia 26 stycznia 2011 r. w sprawie *zasad udzielania dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów* oraz w załączniku do Zarządzenia Prezydenta Miasta Rybnika Nr 458/2012 z dnia 7 sierpnia 2012 r. (*Regulamin postępowania Komisji rozpatrującej wnioski*). Kwoty dotacji od dnia 13 lutego 2014 roku określa Zarządzenie Prezydenta Miasta nr 72/2014 w sprawie *ustalenia kwot dotacji celowych na dofinansowanie kosztów inwestycji ekologicznych*.

Ponadto w 2010 r. opracowany został *Program ograniczenia niskiej emisji dla zabudowy kolektorów słonecznych*. Zasady udzielania dofinansowań w ramach ww. Programu zostały określone w :

- Zarządzeniu Nr 61/2011 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie *ustalenia regulaminu realizacji „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika”*,
- Zarządzeniu Nr 61/2011 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 17 lutego 2011 w sprawie *zmiany regulaminu realizacji „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika”*, ustalonego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Rybnika Nr 61/2011 r. z dnia 17 lutego 2011 r. i Nr 107/2011 r. Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 21 marca 2011 r., oraz tekstu jednolitego Regulaminu realizacji „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika”,
- Zarządzeniu Nr 74/2012 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie *ustalenia regulaminu realizacji II etapu „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika” – instalacja kolektorów słonecznych*,
- Zarządzeniu Nr 38/2013 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie *ustalenia regulaminu realizacji III etapu „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika” – instalacja kolektorów słonecznych*,
- Zarządzeniu Nr 488/2013 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie *zmiany regulaminu realizacji III etapu „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika” – instalacja kolektorów słonecznych*, ustalonego Zarządzeniem Nr 38/2013 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 30 stycznia 2013 r.,
- Zarządzeniu Nr 84/2014 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 18 lutego 2012 r. w sprawie *ustalenia regulaminu realizacji IV etapu „Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Rybnika” – instalacja kolektorów słonecznych*.

Realizacja ww. Programu zakończona została w październiku 2014 r.

Wniosek: Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji została zrealizowana w 2010 r. w zakresie instalacji kolektorów słonecznych, a w zakresie modernizacji systemów grzewczych w 2011 r. Program Ograniczania Niskiej Emisji był kontynuowany za pomocą stworzonego systemu organizacyjnego.

Uchwały i zarządzenia niezłączone do niniejszego protokołu są publicznie dostępne w Bazie Aktów Własnych - Urząd Miasta Rybnika (dostęp na stronie <http://www.prawomiejscowe.pl/>).

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

3.2. EMISJA POWIERZCHNIOWA

Nr zadania: **RNJO2** - 1 etap (2010 – 2011 r.)

Działanie naprawcze: **Realizacja PONE na terenie miasta Rybnika poprzez stworzenie systemu zachęt do wymiany systemów grzewczych do uzyskania wymaganego efektu ekologicznego (wartość docelowa: pył PM10 49,13 Mg/rok, benzo(a)piren 0,031 Mg/rok).**

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **25 084 091 zł**

Ustalono, że w 2010 r. nie były realizowane dofinansowania w ramach realizacji PONE.

Natomiast w 2011 r. zrealizowano 111 wniosków i udzielono łącznie 798 092,00 zł dofinansowania.

W 2011 roku uzyskano następujące efekty ekologiczne:

- pył zawieszony (PM10): 10 185,327 kg/rok;
- benzo(a)piren: 6,912 kg/rok.

Ponadto kontrolującym przedłożono tabelaryczne zestawienie informacji o zadaniach zrealizowanych przez Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji pod tyt. „Programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych – wykaz zrealizowanych inwestycji w latach 2010 – 2013 (IMI)” – stanowi załącznik do protokołu z kontroli.

Wniosek: Nie uzyskano wymaganego efektu ekologicznego pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu dla zadania RNJO2 - 1 etap (2010 – 2011 r.)

Nr zadania: **RNJO2** - 2 etap (2012 – 2015 r.)

Działanie naprawcze: **Realizacja PONE na terenie miasta Rybnika poprzez stworzenie systemu zachęt do wymiany systemów grzewczych do uzyskania wymaganego efektu ekologicznego (wartość docelowa: pył PM10 245,66 Mg/rok, benzo(a)piren 0,156 Mg/rok).**

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **125 420 455 zł**

Ustalano, że w 2012 r. zrealizowano 228 wniosków i udzielono dofinansowania na łączną kwotę 1 008 450,00 zł, a w 2013 r. zrealizowano 400 wniosków na łączną kwotę 1 316 948,00 zł.

W okresie od 2012 do 2015 r. osiągnięto następujące efekty ekologiczne:

- pył zawieszony (PM10): 34 587,252 kg/rok;
- benzo(a)piren: 7,151 kg/rok.

Wniosek: Zadanie jest realizowane.

3.3. EMISJA PUNKTOWA

Nr zadania: **RNJ07** - 2010 – 2020 r.

Działanie naprawcze: **Stworzenie i aktualizacja bazy danych pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz zgłoszeń instalacji dla podmiotów gospodarczych na terenie miast w celu kontroli wielkości emisji pyłu PM10 określonego w pozwoleniach i zgłoszeniach (wprowadzenie systemowego Planu Redukcji Emisji Przemysłowych (PREP) dla instalacji)**

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **200000 zł**

Kontrolującym przedłożono, elektroniczną kopię bazy danych excel, o nazwie „Wykaz pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów (działanie RNJ07)”.

Ustalono, że 2010 r. został stworzony w Wydziale Ekologii UM Rybnika rejestr wydawanych pozwoleń oraz decyzji zmieniających w zakresie pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwoleń zintegrowanych. Ponadto prowadzony jest rejestr zgłoszeń instalacji, obejmujący instalacje emitujące zanieczyszczenia do powietrza.

W ww. rejestrze zawarto informację nałożonych w decyzjach obowiązków wykonywania pomiarów emisji do powietrza, prowadzonej sprawozdawczości oraz harmonogramów działań wynikających z wprowadzenia systemowego Planu Redukcji Emisji Przemysłowych (PREP) dla instalacji.

Od 2010 roku w ramach systemowego Plan Redukcji Emisji Przemysłowych (PREP) dla instalacji, w treści wydawanych decyzji administracyjnych uwzględniane są zapisy odnośnie redukcji emisji przemysłowych.

Wniosek: Zadanie RNJ07 jest realizowane.

3.4. EMISJA LINIOWA

RNJ11 – 2011r.

Budowa obwodnicy północnej miasta Rybnika (III etap, dł. 2 km)

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Wydział Dróg UM Rybnik**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **23,3 mln zł**

Kontrolującym poinformowano ustnie oraz przedłożono informację w formie papierowej (zbiorcze zestawienie informacji o sposobie i terminie wykonania zadań określonych w POP – stanowiące **załącznik** do protokołu z kontroli) , że budowa obwodnicy północnej (III etap o długości 2 km) została zakończona w 2011 r.

Koszt realizacji zadania wyniósł 13 380,4 tys. zł.

Wniosek: Zadanie zostało zrealizowane terminowo.

RNJ12 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Poprawa stanu technicznego dróg istniejących – utwardzenie dróg lub poboczy w celu redukcji wtórnego unosu pyłu z drogi; modernizacja dróg

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **3-7 mln zł/km**

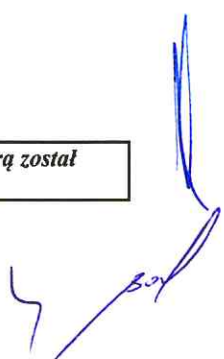
Kontrolującym przedłożono pisma z dnia 11 kwietnia 2012 r. znak D-I.0643.2.2012, 9 kwietnia 2013 r. znak D-II.0643.6.2013, 12 marca 2014 r. znak D-II.7021.36.2014 zawierające sprawozdania w zakresie działań związanych z redukcją emisji liniowej oraz listę przedsięwzięć priorytetowych zrealizowanych – wg harmonogramu Programu Ochrony Środowiska dla zadań własnych za okres od października 2011 r. do grudnia 2013 r. – stanowią **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Zadanie RNJ12 jest realizowane.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 8 z 19

protokół kontroli nr WIOS-KATOW 437/2014

RNJ13 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą mokrą)

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **200-500 zł/km**

Ustalono, że prace mokrego czyszczenia ulic i odcinków dróg realizowane są przez Rybnickie Służby Komunalne.

W kontrolowanym okresie prace mokrego czyszczenia były przeprowadzone na długości od 22 956,048 km do 58 880 km, a roczny koszt wynosił od 393 tys. zł do 831,360 tys. zł.

Pismo Rybnickich Służb Komunalnych z dnia 14.01.2015 r. dot. błędnie podanych częstotliwości czyszczenia poszczególnych dróg stanowi **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Zadanie RNJ13 jest realizowane.

3.5. DZIAŁANIA CIĄGŁE I WSPOMAGAJĄCE

RNJ14 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Wdrożenie, koordynacja i monitoring działań naprawczych określonych w POP wykonywanych przez poszczególne jednostki (wprowadzenie MPOP – Miejskiego Programu Ochrony Powietrza)

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **1 650 000 zł**

Zgodnie z załącznikiem do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., w części 0 – Zagadnienia ogólne, część I „Opisowa”, pkt. 4.2. „Kierunki działań naprawczych”, Cel 6 „Stworzenie mechanizmów umożliwiających wdrożenie i zarządzanie POP” wdrożenie działań wynikających z POP na poziomie samorządów lokalnych powinno być realizowane w sposób uporządkowany i systemowy. W tym celu działania należy wdrożyć za pomocą systemu zarządzania (który można nazwać MPOP - Miejski Program Ochrony Powietrza).

System zarządzania powinien obejmować:

1. Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za projekt (kierownik);
2. Wyznaczenie zespołu realizującego;
3. Opracowanie szczegółowego planu i harmonogramu wdrożenia;
4. Opracowanie systemu przetwarzania informacji;
5. Opracowania systemu monitoringu i raportowania.

Kontrola wykazała, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Miasta Rybnik nie wprowadzono Miejskiego Programu Ochrony Powietrza.

Wniosek: Zadanie RNJ14 nie zostało zrealizowane.

RNJ15 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje)

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **2 640 000 zł**

W okresie objętym kontrolą przeprowadzone zostały następujące działania:

- programu „Kaskada – stan i ekologia wód powierzchniowych i powietrza atmosferycznego na

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

teren Miasta Rybnika”,

- Coroczną współorganizację „Dni Ziemi, Wody i Powietrza” organizowanych przez Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych Politechniki Śląskiej – Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku,
- Akcję zbiórki zużytych baterii i tonerów,
- Wspieranie warsztatów świadomości ekologicznej organizowanych przez Fundację Elektrowni Rybnik (cykl wykładów i zajęć terenowych w kilki blokach tematycznych),
- Coroczną akcję zazieleniania miasta poprzez nasadzenie drzew i krzewów ozdobnych,
- w 2013 roku Miasto wydało bajkę „Rybek z Rybnika uczy segregować śmieci”,
- w 2012 roku Miasto przeprowadziło konkurs na hasło promujące selektywną zbiórkę odpadów,
- w 2013 r. konkurs pod hasłem "Rybnik dycko je na czasie mo guliki, przebiyro hasie...",
- w 2013 r. dofinansowanie kampanii „Zielona Wyspa Śląsk” (symboliczne przekazanie przedstawicielom miasta sadzonek drzew otrzymanych na posadzenie nowego lasu w Rybniku),
- w 2013 r. dotacja na realizację akcji „Segregujesz – nie marnujesz”,
- przeprowadzenie kampanii pod hasłem „Pałac śmieci trujesz dzieci”, w ramach której rozwieszone zostały plakaty m.in. w szkołach, przedszkolach, siedzibach rad dzielnic, domach kultury, bibliotekach, sklepach, słupach ogłoszeniowych, a także w miejskich urzędach i instytucjach,
- kampania informacyjną na temat segregacji odpadów, rozpropagowaną m.in. poprzez broszury, ulotki i banery o tematyce segregacji odpadów oraz serwis informacyjny na stronie internetowej Urzędu Miasta Rybnika.

Wniosek: Zadanie RNJ15 jest realizowane.

RNJ16 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10, np. gazu, oleju, czy certyfikowanych kotłów węglowych niskoemisyjnych) oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniające zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **bez kosztów dodatkowych**

Ustalono, że zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik uwzględniono wymogi ustawowe tj.: w kartach terenu planu zawarte zostały szczegółowe zapisy dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury, jak zaopatrywanie mieszkań w ciepło z niskoemisyjnych lub nieemisyjnych źródeł ciepła, zaopatrywanie w gaz, z sieci gazowej lub indywidualnie.

Ponadto w studium, zawarto zmiany na podstawie, których uchwalono zmiany w ww. planie uwzględniające tzw. „przewietrzenia” miasta, ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie.

W kontrolowanym okresie przyjęto następujące uchwały:

- Uchwała Nr 78/VII/2011 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 02.05.2011 r., Nr 91, poz. 1693),
- Uchwała Nr 292/XXI/2012 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 kwietnia 2012 r. zmieniająca Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rybnika.
- Uchwała Nr 304/XXII/2012 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie uchwalenia

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika, obejmującej obszary oznaczone symbolem MPZP 1 (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 12.07.2012 r. poz. 2787).

Ponadto ustalono, że w Uchwałą nr 609/XL/2013 Rady Miasta Rybnika z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Rybnika* zakazano spalania odpadów ulegających biodegradacji na terenach ogrodów przydomowych i na terenach zielonych miast w okresach wiosennych i jesiennych.

Wniosek: Zadanie RNJ16 jest realizowane.

Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rybnik oraz treści ww. Uchwał są publicznie dostępne za pośrednictwem strony internetowej <http://bip.um.rybnik.eu>.

Treść uchwały nr 609/XL/2013 Rady Miasta Rybnika z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Rybnika* jest dostępna za pośrednictwem strony internetowej www.rybnik.eu pod zakładką Segreguj.rybnik.eu. oraz <http://bip.um.rybnik.eu>.

RNJ17 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Wzmocnienie kontroli stacji diagnostycznych pojazdów na terenie miast, eliminacja z ruchu pojazdów niespełniających norm emisji spalin.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **w ramach zadań UM**

Kontrolujących poinformowano, że Stacje Kontroli Pojazdów są przeprowadzane przez pracowników Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta Rybnika, co najmniej raz w roku.

Do zakresu kontroli zalicza się:

- prawidłowość wykonywania badań technicznych pojazdów,
- prawidłowość prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- zgodność Stacji z wymaganiami art. 83b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku poz. 1137 z późn. zm.).

Ustalono, że od 2007 roku na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Rybnika i Dyrektorem Transportowego Dozoru Technicznego przeprowadzenie czynności kontrolnych powierzane jest pracownikom Transportowego Dozoru Technicznego.

Kopia pisma Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta Rybnika z dnia 15.12.2014 r. znak Ek-I.621.8.2014 stanowi **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Zadanie RNJ17 jest realizowane.

RNJ18 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Wymiana taboru komunikacji miejskiej na pojazdy konwencjonalne spełniające normy emisji spalin EURO 4 oraz zastosowanie w komunikacji miejskiej środków transportu zasilanych alternatywnym paliwem gazowym CNG lub paliwem odnawialnym (bioetanol) w miejsce

oleju napędowego.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **ok. 1 mln. zł / autobus**

Ustalono, że Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku nie jest właścicielem środków transportu (autobusów), stąd w budżecie jednostki nie występują nakłady związane z ich modernizacją.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Nakłady takie ponoszą wyłącznie przewoźnicy wykonujący usługi komunikacji miejskiej na podstawie zawartych usług.

W ramach postępowań przetargowych na wykonywanie przewozów w transporcie zbiorowym, w sporządzanych SIWZ na określone są minimalne parametry pojazdów takie jak: normy emisji spalin, rok produkcji itp. Elementy mające wpływ na zanieczyszczenie środowiska, które muszą być spełnione przez przewoźników biorących udział w przetargu.

W wyniku przeprowadzonych postępowań w trybie przetargów nieograniczonych ZTZ podpisał umowy na aktualnie wykonywane zadania z następującymi przewoźnikami, obsługującymi Miasto Rybnik:

- 1) PST Transgór S.A., ul. Jankowicka 9, 44-200 Rybnik,
- 2) Dolnośląskie Linie Autobusowe. Sp. z o.o., ul. Długosza 60, 51-162 Wrocław,
- 3) PKS Rybnik Sp. z o.o. w likwidacji, ul. Jankowicka 7, 44-200 Rybnik,
- 4) PPUH „KŁOSOK” Andrzej Kłosok, ul. Gajowa 62, 240 Żory.

Kontrolującym przedłożono pisma od ww. przedsiębiorstw – kopie stanowią **załącznik** do protokołu z kontroli.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą podejmowane były działania polegające na wymianie części taboru na spełniające normę EURO 4 oraz EURO 6.

W okresie kontrolnym nie zastosowano w komunikacji miejskiej środków transportu zasilanych alternatywnym paliwem gazowym CNG lub paliwem odnawialnym (bioetanol).

Wniosek: Zadanie RNJ18 jest realizowane.

RNJ19 – zadanie ciągłe (2010 – 2020 r.)

Rozwój komunikacji zbiorowej „przyjaznej dla użytkownika”.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **bez kosztów dodatkowych**

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą realizowano następujące zadania dotyczące rozwoju i modernizacji systemu transportu publicznego:

- w ramach zadania: „Wprowadzenie wspólnego i atrakcyjnego cenowo biletu na przejazdy aglomeracyjne” – istnieją jedynie bilety na przejazdy aglomeracyjne,
- w ramach zadania: „Prowadzenie polityki cenowej opłat za przejazdy zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego (szczególnie dla przejazdów wielorazowych – bilety miesięczne, semestralne) -
- w 18.11.2006 r. wprowadzony został system elektronicznej karty miejskiej (zawiera bilety okresowe z nieograniczoną ilością przejazdów w zadanym okresie czasu),
- w ramach zadania „Budowa nowych i modernizacja istniejących węzłów przesiadkowych” – planowana jest budowa węzła przesiadkowego, na podstawie planu transportowego na lata 2014-2024 (bez sprecyzowania terminu),
- w okresie od 20.12.2014 r. do 06.01.2015 r. dostępne były bilety rodzinne (informacja na stronie: <http://www.ztz.rybnik.pl/index.php?page=bilet-rodzinny>).

Ustalono, że aktualizowane informacje o nowych działaniach promocyjnych dot. komunikacji miejskiej są zamieszczone na stronie <http://www.rybnik.com.pl/mobile/article.php?a=23097>.

Wniosek: Zadanie RNJ19 jest realizowane.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

RNJ20 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Prowadzenie odpowiedniej polityki parkingowej w centrum miasta wymuszającej ograniczenia w korzystaniu z samochodów.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **900 tys. zł/rok**

Na terenie Miasta Rybnika znajduje się 17 parkingów administrowanych przez Rybnickie Służby Komunalne, z czego 15 parkingów znajduje się w dzielnicy Śródmieście, a pozostałe 2 w dzielnicy Smolna. Łączna ilość miejsc parkingowych na administrowanych przez RSK terenach to 1900 miejsc.

Do czynników ograniczających ruch samochodowy zalicza się:

- 2 zł opłaty za godzinę parkowania w godzinach 7-19,
- system informowania o wolnych miejscach na parkingach (stosowane tablice znajdują się przed wjazdem na każdy z dużych parkingów zlokalizowanych w centrum miasta),
- ograniczenia swobodnego korzystania z niektórych parkingów na rzecz tworzenia abonamentowych miejsc postojowych.

Kopia pisma Rybnickich Służb Komunalnych z dnia 31.03.2014 r. znak TTiP.AG.091-9.1/14-1 stanowi **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Zadanie RNJ19 jest realizowane.

RNJ22 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Kontrola gospodarstw domowych w zakresie posiadania umów na odbiór odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów.

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **w ramach zadań UM**

W latach 2010-2013 Straż Miejska w Rybniku przeprowadziła następującą ilość kontroli gospodarstw domowych w zakresie posiadanych umów na odbiór odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów:

- w 2010 r. - 617,
- w 2011 r. - 623,
- w 2012 r. - 565,
- w 2013 r. - 819.

Wniosek: Zadanie RNJ22 jest realizowane.

RNJ26 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Policja, Straż Miejska**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **w ramach zadań Policji i Straży Miejskiej**

Zadania w zakresie obniżenia emisji pyłu pochodzącej z inwestycji budowlanych realizowane są przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Rybniku. Kontrolujących poinformowano, że zadania te nie były ewidencjonowane. W związku z powyższym pismem z dnia 7 maja 2014 r. zobowiązano Staż Miejską w Rybniku do ewidencjonowania powyższych zadań w zakresie:

- monitoringu pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu w zakresie: kontroli czystości kół w pojazdach wyjeżdżających z placów budów; kontroli czystości ulic przy wyjazdach z placów budów; kontroli zabezpieczeń przeciwko pyleniu i roznoszeniu odpadów (np. styropianu) z terenu inwestycji budowlanych oraz w trakcie przewożenia materiałów sypkich,

- kontroli gospodarstw domowych w zakresie posiadania umów na odbiór odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Straż Miejska w Rybniku w wyniku nieprawidłowości stwierdzonych podczas przeprowadzonych kontroli pouczała oraz ukarała mandatem osoby odpowiedzialne za zanieczyszczenie drogi przez pojazdy opuszczające teren budowy.

Zgodnie z przedłożonymi kontrolującym informacjami w:

- 2010 roku 5 razy zastosowano pouczenie i 2 krotnie ukarano mandatem,
- 2011 roku 11 razy zastosowano pouczenie i 2 krotnie ukarano mandatem,
- 2012 roku nie zastosowano pouczeń ani mandatów karnych,
- 2013 roku 8 razy zastosowano pouczenie i 2 razy ukarano mandatem,

Kopie pism Straży Miejskiej w Rybniku (z dnia 2 maja 2012 r. znak SMR.RD.051.0047.12; 10 kwietnia 2013 r. znak SMR.AF.051.0022.13; 6 marca 2014 r. znak SMR.AF.051.0016.14; 2 grudnia 2014 r. znak SMR.AF.051.0092.14) stanowią **załącznik** do protokołu z kontroli.

Wniosek: Zadanie RNJ26 jest realizowane.

RNJ27 – zadanie ciągle (2010 – 2020 r.)

Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin, prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza).

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **w ramach zadań jednostek podległych Prezydentowi Miasta Rybnika**

W trakcie kontroli ustalono, że w części dokumentacji przetargowej dotyczącej robót budowlanych (dot. zamówień publicznych) stosowane są zapisy, w których na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisów Programu Ochrony Powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu zobowiązuje się wykonawcę prac budowlanych do stosowania technologii wykonania robót, które ograniczają pylenie materiałów budowlanych oraz są nieuciążliwe dla środowiska.

W dokumentacji wybranych zamówień publicznych na roboty budowlane w części „Specyfikacja istotnych warunków zamówienia” uwzględniane są m.in. następujące warunki:

- Zraszania wodą terenu budowy w okresach suszy,
- Stosowania zabezpieczeń pylistych materiałów sypkich przed rozwiewaniem (przykrycie plandekami, zraszanie),
- Transportu materiałów sypkich samochodami wyposażonymi w plandeki ograniczające pylenie przewożonych materiałów,
- Stosowania gotowych mieszanek budowlanych przygotowywanych w wytwórniach.
- Prowadzenie monitoringu pojazdów opuszczających plac budowy pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg,
- Wykonawca jest zobowiązany do używania sprzętu i maszyn, które są zgodne z normami ochrony środowiska i przepisami dotyczącymi ich użytkowania,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- Organizacja placu budowy i prowadzenie prac budowlanych nie mogą zagrażać środowisku naturalnemu.

W przypadku stwierdzenia uchybień, które zagrażają środowisku naturalnemu i są niezgodne z przepisami polskiego prawa i zapisami zamówienia, Zamawiający wstrzyma prowadzenie robót.

Ogłoszenia przetargów znajdują się na stronie BIP (<http://bip.um.rybnik.eu>) pod zakładką: Komunikaty i ogłoszenia / Przetargi - zamówienia publiczne.

Wniosek: Zadanie RNJ27 jest realizowane.

RNJ28 – 1 etap (2010 – 2011 r.)

Aktualizacja planów zapotrzebowania w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miast aglomeracji

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Prezydent Miasta Rybnika**

Szacunkowe średnie koszty działania naprawczego: **100 000 zł**

Przeprowadzone działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą Uchwałą nr 630/XLI/2013 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Rybnika” dokonano aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Rybnika”

Dokument dostępny jest na stronie internetowej <http://bip.um.rybnik.eu>, zakładka Akty prawne Uchwały Rady Miasta.

Wniosek: Zadanie RNJ28 nie zostało zrealizowane terminowo.

Zestawienia Wykonania Budżetu dla Wydatków w latach 2011, 2012, 2013 i 2014 stanowią załącznik do protokołu z kontroli.

Nośnik elektroniczny (płyta CD) stanowi materiał uzupełniający do protokołu z kontroli.

2. Naruszenia i nieprawidłowości

Lp.	Dokładnie dla każdego rodzaj nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół oględzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Wymienienie punktu pozwolenia lub przytoczenie aktu prawnego (art., par., ust., pkt.) lub innego dokumentu (zgłoszenia, informacje itp.)
1	Przedłożenie sprawozdań z realizacji POP za lata 2010, 2011, 2012 i 2013 r. po terminie 15 marca roku następnego.	Kopie pism przewodnich (z dnia 28 marca 2011 r. znak: Ek I-7642/00003/11; z dnia 3 lipca 2012 r. znak: Ek-I.621.3.2012; z dnia 24 maja 2013 r. znak Ek-I.621.3.2013; z dnia 15 kwietnia 2014 r. znak Ek-I.621.2.2014) i potwierdzenia odbioru.	Załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., Część D – „Agglomeracja Rybnicko - Jastrzębska”, część II „Ograniczenia i zadania”, pkt. 4 i 5.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

		Informacje dot. przesłania elektronicznej wersji sprawozdania.	
2	Nieuzyskanie wymaganego efektu ekologicznego pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu dla zadania RNJO2 - 1 etap (2010 – 2011 r.)	Sprawozdania z realizacji zadań określonych w POP.	Załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., Część D – „Aglomeracja Rybnicko - Jastrzębska”, Tabela D-10 „Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej” – Zadanie RNJO2 - 1 etap (2010 – 2011 r.)
3	Brak realizacji zadania RNJ14 polegającego na wdrożeniu Miejskiego Programu Ochrony Powietrza (MPOP).	Ustalenia kontroli - brak dokumentacji z realizacji zadania.	Załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., Część D – „Aglomeracja Rybnicko - Jastrzębska”, Tabela D-10 „Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej” – Zadanie RNJ14
4	Realizacja zadania RNJ28 – etap 1 (Aktualizacja planów zapotrzebowania w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miast aglomeracji) po terminie 2011 roku.	Ustalenia kontroli – brak uchwały w okresie 2010-2011 r.	Załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego Nr III/52/15/2010 z dnia 16 czerwca 2010 r., Część D – „Aglomeracja Rybnicko - Jastrzębska”, Tabela D-10 „Harmonogram rzeczowo-finansowy dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej” – Zadanie RNJ28

3. Zastosowane sankcje (pouczenie, grzywna w drodze mandatu karnego)

Lp.	Nazwa wykroczenia	Artykuł z przepisu	Osoba, która popełniła wykroczenie	Zastosowana sankcja (mandat, pouczenie)
-	-	-	-	-

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

4. Inne zagadnienia

Nr zadania: **RNJ8** - (2010 – 2020 r.)

Działanie naprawcze: **Rozbudowa i integracja systemów ciepłowniczych na terenie miasta aglomeracji**

Odpowiedzialny za realizację/realizujący: **Zarządzający siecią ciepłą**

Ustalono, że sposób zaopatrywania w ciepło został opisany w zaktualizowanych założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe Miasta Rybnika.

Rozbudowa i integracja systemów ciepłowniczych na terenie miasta jest uzależniona głównie od działań EDF Polska S.A. Elektrownia Rybnik, Kompania Węglowa S.A. oraz PEC S.A.

Jastrzębie-Zdrój. Plany rozwojowe ww. Spółek zostały uwzględnione w zaktualizowanym planie zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe Miasta Rybnika.

Wniosek: Obowiązek rozbudowy i integracji systemów ciepłowniczych miasta nie dotyczy bezpośrednio Prezydenta Miasta Rybnika. Ciężar realizacji obowiązku wynikającego z zadania RNJ8 spoczywa na ww. przedsiębiorstwach.

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Kopie pism przewodnich (z dnia 28 marca 2011 r. znak: Ek I-7642/00003/11; z dnia 3 lipca 2012 r. znak: Ek-I.621.3.2012; z dnia 24 maja 2013 r. znak Ek-I.621.3.2013; z dnia 15 kwietnia 2014 r. znak Ek-I.621.2.2014) i potwierdzenia odbioru oraz informacje dot. przesłania elektronicznej wersji sprawozdania;
2. Przykładowe informacje zamieszczane na stronie urzędu (www.rybnik.eu) w dziale „Aktualności”;
3. Uchwała Nr 714/XXXV/2001 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie zasad dofinansowania modernizacji systemów grzewczych wspierające działania przeciwdziałające zanieczyszczeniom;
4. Uchwała Nr 392/XXXI/2008 Rady Miasta Rybnika z dnia 10 września 2008 r. w sprawie dofinansowania termomodernizacji i modernizacji systemów grzewczych wspierających działania przeciwdziałające zanieczyszczeniom;
5. Zestawienie informacji o zadaniach zrealizowanych przez Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji pod tyt. „Programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych – wykaz zrealizowanych inwestycji w latach 2010 – 2013 (IMI)”;
6. Zbiorcze zestawienie informacji o sposobie i terminie wykonania zadań określonych w POP;
7. Kopie pism z dnia 11 kwietnia 2012 r. znak D-I.0643.2.2012, 9 kwietnia 2013 r. znak D-II.0643.6.2013, 12 marca 2014 r. znak D-II.7021.36.2014 zawierające sprawozdania w zakresie działań związanych z redukcją emisji liniowej oraz listę przedsięwzięć priorytetowych zrealizowanych;
8. Kopia pisma Rybnickich Służb Komunalnych z dnia 14.01.2015 r. dot. błędnie podanych częstotliwości czyszczenia poszczególnych dróg stanowi załącznik do protokołu z kontroli;
9. Kopia pisma Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta Rybnika z dnia 15.12.2014 r. znak Ek-I.621.8.2014;
10. Kopie pism od przedsiębiorstw transportowych (PST Transgór S.A., ul. Jankowicka 9, 44-200 Rybnik, Dolnośląskie Linie Autobusowe. Sp. z o.o., ul. Długosza 60, 51-162 Wrocław, PKS Rybnik Sp. z o.o. w likwidacji, ul. Jankowicka 7, 44-200 Rybnik, PPUH „KŁOSOK” Andrzej Kłosok, ul. Gajowa 62, 240 Żory);
11. Kopia pisma Rybnickich Służb Komunalnych z dnia 31.03.2014 r. znak TTiP.AG.091-9.1/14-1

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

12. Kopie pism Straży Miejskiej w Rybniku (z dnia 2 maja 2012 r. znak SMR.RD.051.0047.12; 10 kwietnia 2013 r. znak SMR.AF.051.0022.13; 6 marca 2014 r. znak SMR.AF.051.0016.14; 2 grudnia 2014 r. znak SMR.AF.051.0092.14);
13. Zestawienia Wykonania Budżetu dla Wydatków w latach 2011, 2012, 2013 i 2014.
14. Pismo Prezydenta Miasta Rybnika (stanowisko w sprawie terminu składania sprawozdań z realizacji zadań naprawczych).

Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, przed podpisaniem protokołu wniósł do ustaleń protokołu następujące zastrzeżenia i uwagi:

„w punkcie I.1.1. ww. protokołu błędnie dokonana została analiza realizacji przez Prezydenta Miasta Rybnika obowiązków wynikających z POP, II Część – Ograniczenia i zadania, pkt. 4. i 5 (obowiązki i monitorowanie - dotyczy zadań nie ujętych w „*Harmonogramie rzeczowo-finansowym dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej*”) w oparciu o zapis, iż „Prezydenci miast zobowiązani są do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie do 15 marca każdego roku (za rok poprzedni) do Marszałka Województwa Śląskiego”.

W ocenie tut. organu, w przypadku Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej zapis ten nie został doprecyzowany, poprzez poszerzenie go o obowiązki monitorowania POP przez Prezydentów Miast na prawach powiatu, jak to zostało uwzględnione w pkt 5 Części I Opisowej Zagadnień Ogólnych ww. Programu, jak również w przypadku stref, w których znajdują się miasta na prawach powiatu, np. strefa raciborsko-wodzisławska. Punkt 5 Części I Opisowej Zagadnień Ogólnych POP bowiem odnosi się do monitorowania całości realizacji Programu, a termin przekazania sprawozdań, wyznaczony został do 15 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) dla wszystkich stref, objętych Programem, co potwierdzają również załączone wzory tabel sprawozdawczych, odnoszące się zarówno dla organu samorządu terytorialnego szczebla powiatowego, jak i gminnego.

Interpretacja zapisów POP dla Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej, odnośnie przekazywania sprawozdań w terminie do 15 kwietnia, jest zgodna ze stanowiskiem Marszałka Województwa Śląskiego, przesłanym do samorządów terytorialnych szczebla powiatowego i gminnego (w załączeniu). W mailu z dnia 13.03.2014 r. Marszałek Województwa Śląskiego potwierdził, iż wójt/burmistrz gminy lub prezydent miasta jest zobowiązany do sporządzenia sprawozdania z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie do Starosty odpowiedniego powiatu w terminie do 15 marca każdego roku (za rok poprzedni). Natomiast prezydent miasta na prawach powiatu oraz starosta zobowiązany jest do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazywania ich w terminie do dnia 15 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni do Marszałka Województwa Śląskiego). Powyższe stanowisko zostało potwierdzone również w mailu przesłanym 17.04.2014 r., odnoszącym się do sprawozdania z realizacji POP, przekazanego Marszałkowi Województwa przez Prezydenta Miasta Rybnika za 2013 rok.

Wobec powyższego, tut. organ stoi na stanowisku, że termin realizacji przez Prezydenta Miasta Rybnika obowiązków wynikających z POP jest spełniony, gdyż sprawozdanie to jest przekazywane do Marszałka Województwa Śląskiego w terminie do 15 kwietnia każdego roku. Proszę o uwzględnienie powyższego zastrzeżenia i stosowną korektę w pkt I.1.1 protokołu.” – pismo Prezydenta Miasta Rybnika stanowi załącznik do **protokołu** z kontroli.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Kierownik kontrolowanej jednostki ma prawo odmówić podpisania protokołu i w takim przypadku, może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska.

Wyniki i ustalenia kontroli omówiono z kierownictwem kontrolowanej jednostki.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Po odczytaniu protokołu każdy egzemplarz został podpisany, a w egzemplarzu dla WIOŚ wszystkie strony protokołu dwustronnie paraflowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 124

Data i miejsce podpisania protokołu: Rybnik, 21.01.2015 r.

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

PREZYDENT MIASTA

Piotr Kuczera

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

STARSZY INSPEKTOR

inż. Dariusz Boroń

INSPEKTOR

mgr Kamil Grzelka

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

